

«Ақтөбе қаласының білім бөлімі» ММ
«BILIM QAZYNA» КММ
№35 «Балбұлақ» балабақшасы МКҚК

«Ақтөбе қаласының білім бөлімі» ММ
2024 жылғы «29» 08
№ 400 бұйрығымен
БЕКІТІЛДІ

БАҒДАРЛАМА

«ТІЛАШАР»

(мектепалды, ересек, ортаңғы топтары)

Ақтөбе, 2024 жыл

Бағдарламаның негізі: Ибатова Г.Б. «Тіл кемістігі бар балалардың диалогтік сөйлеуін дамыту әдіс-тәсілдері», Алматы, 2013ж

Бағдарламаны құрастырғандар : Жалгасова Г.М. логопед-дефектолог ,
М.С.Ермаганбетова, «Екінші санатты басшы» меңгеруші, Ж.С.Нурғалиева
«Педагог-сарапшы» әдіскер

«Тілашар» №35 «Балбұлақ» балабақшасы МКҚК №1 педагогикалық кеңесінде талқыланып, бекітілді.

Хаттама №1

« 26» тамыз 2024 жыл

№35 «Балбұлақ» балабақшасы МКҚК меңгерушісі М.С.Ермаганбетова

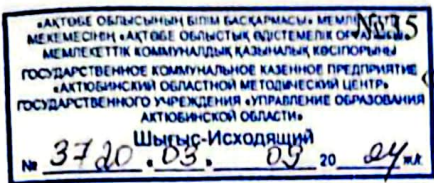
Қалалық сараптау комиссиясының отырысында «Тілашар» бағдарламасы талқыланып, бекітілді.

Хаттама № 1

« 28 » 08 2024 жыл

Сараптау комиссиясының төрайымы: Ж.Б.Шалабаева

№15 «Балбұлақ» балабақшасы МКҚК
«ТІЛАШАР» бағдарламасына

Пікір

Бұл әдістемелік әзірлеменің мақсаты мектеп жасына дейінгі балалардың дыбыстық айтылуын түзету, фонематикалық есту қабілетін және сөйлеудің грамматикалық құрылымын дамыту болып табылады. Бұл әдістемелік әзірлеме мектеп жасына дейінгі балалардың дыбыстық айтылуын барынша тиімді түзетуді қамтамасыз етуге бағытталған материалдың жан-жақты көрсетілімін қамтитын толық материал болып табылады.

Бағдарламаның өзектілігін қолдана отырып, қарапайымнан күрделіге қарай қозғалысты білдіретін логопедиялық материалды жеткізу үшін әдістемелік бағдарламаны әзірлеу жаңа білім, білік, дағдыларды беру тұлғаға бағытталған, жүйелі, белсенді және құзыретті көзқарасқа негізделген.

Бағдарламаның ерекшелігі-кешенді шешім дыбыстың айтылуын қалыптастыру, фонематикасын дамыту тапсырмалары есту, сөздік қорын байыту, грамматикасын қалыптастыру сөйлеуді құрастыруға дағдыландыру.

Жасына сәйкес материалдың ерекшеліктері, дидактикалық материалды балаларға қол жетімді формада беру, алынған материалды есте сақтауға, меңгеруге көмектеседі және мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу функцияларын оқуға және дамытуға қызығушылығын толыққанды арттырады.

Құрылымы бойынша әдістемелік әзірлемелер бір оқу жылына есептелген түзету және логопедиялық сабақтар кешенін білдіреді. Материал балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес таңдалды.

Материал сөйлеу функцияларын түзетуді шешуге ғана емес, сонымен қатар тәрбиеленуші үшін қолайлы білім беру, оқуға оң мотивация жасауға мүмкіндік беретін бірқатар маңызды жалпы педагогикалық және психологиялық мәселелерді шешеді.

Бағдарламаның негізі балабақшада ортаңғы, ересек, мектепалды тобындағы тәрбиеленушілерді өмірге дайындап, баланың біліктілігін қалыптастыру және дыбыстық мәдениетін, сөйлеу шеберлігін арттыру көзделген.

Пікір жазған:

Ақтөбе облыстық әдістемелік
орталығының әдіскері

М.Т.Мурзагулова

Түсінік хат

Мамандандырылған топтары жоқ балабақшадағы логопед жұмысы, балалардың сөйлеу кемістіктерін түзетуге бағытталған. Дұрыс сөйлеудің негізгі жағдайы – бұл бір қалыпты және ұзақ дем шығару, нақты және қатайту артикуляциясы. Әр жаттығуда балалардың назары-жайлы, күш салмай дем шығаруға, айтылатын дыбыстардың ұзақтығы мен дауысына аударылады.

Логопед ауа жұтқанда бала өз денесін бос қойып, иығын түсіңкі ұстауын қадағалайды.

Түзетумен қатар іс-шаралар, логопед балалардың сөйлеу тілінің бұзылуының алдын алу үшін мектепке дейінгі мекемеде профилактикалық жұмыстарды жүргізеді.

Логопедтің лауазымдық міндеттері тұлғаның жалпы оқытудың алуан түрлерін, тәсілдерін, әдістерімен құралдарын қолданады.

Тәрбие – білім беру процесін ұйымдастыру кезеңінде балалардың өмірін, денсаулығын және құқтарын қорғауды қамтамасыз етеді.

Балалардың жалпы мәдениетін қалыптастыруға және оның әлеуметтенуіне ықпал ету, білім беру ұйымдары деңгейдегі іс-шараларға қаттысу, балалардың қажеттіліктерін ескере отырып, тәрбиелеу мен оқытуда жеке көз қарасты жүзеге асыру, кәсіптік педагогикалық диалог дағдыларын меңгеру, сандық білім беру ресурстарын қолдану.

Балабақшадағы логопед жұмысының көрсеткіші балалардың дыбыстық талдауы, сөздік қорлары, фонематикалық естуі, тақырыптық суреттер бойынша әңгіме құрай білуі және дыбыстық мәдениетін дағдыларын қалыптастырады.

Бағдарламаның мақсаты: Дыбыстың айтылуындағы бұзылыстарды және сөйлеудің фонематикалық аспектісін қалыптастырудағы кемшіліктерді түзету.

Міндеттері:

1. Дыбыстарды айтудың артикуляциялық дағдыларын дамыту;
2. Дыбыстарды сахналау және сөйлеуге енгізу.
3. Фонематикалық процестерді дамыту және жетілдіру: талдау, синтез, қабылдау және идеялар.
4. Фонемалардың есту – айтылу дифференциациясын нақтылау.

Күтілетін нәтиже:

- Дыбыстарды айтудың артикуляциялық дағдыларын дамытуда фонетикадағы барлық дыбыстарды дұрыс айтады.
- Дыбыстарды сахналау және сөйлеуге енгізуде сөйлеу позициялары мен формалары қалыптасады.
- Фонематикалық процестерді дамыту және жетілдіру барысында талдау, синтез, қабылдау және барлық зерттелген дыбыстарды нақты ажыратады. сөйлемдегі сөздер тізбегін, сөздегі буынды дыбыстарды ата;
- Фонемалардың есту – айтылу дифференциациясын нақтылау барысында практикалық тұрғыдан «дыбыс», «буын», «сөйлем» ұғымдарын ажырата алады

Ортаңғы тобы (3-4 жас)

Сөздік бойынша түзету жұмыстарының нәтижесінде балалар:

- берілген тақырыпқа арналған бағдарламада қарастырылған лексикалық минимумды 3-4жасы (сөздік қорының көлемі); меңгеруі керек.

- сөздерді тақырыптық және жалпылама принциптерге қарай топтай білу;
 - сөздерді жалпылама қатынасқа қарай жіктеу дағдыларын меңгеру;
 - антонимдік жұптарды анықтап, таңдай білу;
 - сөздердің мағыналық жағынан дұрыс тіркесу дағдыларын меңгеру, жасай білусөздердің мағыналық сәйкестігінің бұзылуын анықтау;
- Фонетика бойынша түзету жұмыстарының нәтижесінде балалар:
- дауысты дыбыстарды құлақ арқылы ажырату (ерікті дифференциация);
 акустикалық қарама-қарсы дауыссыз дыбыстарды құлаққа қарай ажырату (еркіндифференциация);
- буын құрамы әртүрлі сөздерді дұрыс айту;
 - а, у, о, ы, и, э дыбыстарын дұрыс айту
 - к, г, х, п, б, м, ф, в, м, н, д, с, з дыбыстарын және олардың жұмсақ дыбыстарын дұрыс айту тәсілдері;
 - й, ш, ж дыбыстарын дұрыс айту
 - екі жақты жалпы сөйлемдерді интонациялық жағынан дұрыс тұжырымдау.

Ересек тобы (4-5 жас)

Сөздік қоры бойынша түзету жұмыстарының нәтижесінде балалар:

- берілген тақырыпқа арналған бағдарламада қарастырылған лексикалық минимумды 4-5 жасы (сөздік қорының көлемі) меңгеруі керек;
- семантиканың денотативті және мағыналық компоненттерін меңгеру сөз құрылымдары:
- сөздерді тақырыптық және жалпылық ұстанымдары бойынша топтай білу: сөздерді жалпылама қатынасқа қарай жіктеу дағдыларын меңгеру;
- антонимдік жұптарды анықтап, таңдай білу:

Мектепалды тобы (5-6 жас)

Сөздік бойынша түзету жұмыстарының нәтижесінде балалар:

- берілген тақырыпқа арналған бағдарламада қарастырылған лексикалық минимумды 5 жас (сөздік қорының көлемі) меңгеруі керек;
 - лексикалық минимумға кіретін сөздердің мағынасының барлық компоненттерін меңгеру;
 - сөздерді тақырыптық және жалпылама принциптерге қарай топтай білу;
 - сөздерді жалпылама қатынасқа қарай жіктеу дағдыларын меңгеру;
 - антонимдік жұптарды анықтап, таңдай білу
 - синоним сөздер мен сөз тіркестерін анықтап, таңдай білу. сөздерді синонимдік қатарға топтаңыз:
 - сөздердің мағыналық жағынан дұрыс тіркесу дағдыларын меңгеру, сөздердің мағыналық сәйкестігінің бұзылуын (сөздердің мағыналық үйлесімсіздік фактілерін) анықтай алуы:
- полисемантикалық мағынаны дұрыс түсіндіру дағдыларын меңгеруде қолданатын сөздер:
- сөйлеуде салыстырмалы сөздерді дұрыс қолдану дағдыларын меңгеру.

«Тілашар» бағдарламасы 3-5 жасар балаларға арналған, аптасына 3 рет өткізіледі. Жылдық сағат саны әр топта -108. Бағдарлама үш жылға арналған.

Ортаңғы топтар

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағат саны
1	Отбасы	Отбасы туралы. Отбасы мүшелерімен таныстыру. Жеке атауларын айтқызу.	2
2	Жемістер мен көкөністер	Жемістер мен көкөністерді атап, ажыратуды үйрету, зат есім сөздерді сан есім сөздермен тіркестіріп сөйлем құрау.	2
3	Күз мезгілі	Күз мезгілін атап, ажыратуды үйрету, зат есім сөздерді сан есім сөздермен тіркестіріп сөйлем құрау.	2
4	Дене мүшелері	Дене мүшелері туралы түсінік қалыптастыру, көрсету. Жеке атап көрсету, айтқызу.	2
5	Киімдер	Киімдерді атап, ажыратуды үйрету, зат есім сөздерді сан есім сөздермен тіркестіріп сөйлем құрау.	2
6	Құстар	Үй құстарын және жабайы құстарды атап, ажыратуды үйрету, зат есім сөздерді етістік сөздермен тіркестіріп сөйлем құрау.	2
7	Ыдыс-аяқ	Ыдыс-аяқтарды атау. Не үшін қажет?-сұрағына сөйлем құрап жауап беруді үйрету.	2
8	Қыс мезгілі	«Қыс мезгілі»- тақырыбындағы зат есім сөздерге сын есім сөздерін тіркестіріп сипаттама беру.	2
9	Жаңа жыл	«Жаңа жыл келді»-тақырыбында тақпақтар жаттау; Әңгіме құрау.	2
10	Түстер	«Түстер»- тақырыбындағы зат есім сөздерге сын есім сөздерін тіркестіріп сипаттама беру.	2
11	Үй жануары	«Менің сүйікті үй жануарым»-тақырыбында әңгіме құрау. Жануарларға сипаттама беру. «Түлкі қандай?»-сұрағына жауап беру.	2
12	Көліктер	Көлік түрлерін ажырату, атап үйрену. Суреттерге қарап сөйлем құрау.	2
13	Пішіндер	Пішіндер түрлерін ажырату, атап үйрену. Суреттерге қарап сөйлем құрау.	2
14	Тәулік бөліктері	Тәулік бөліктерін түсіндіру. Жеке айтқызып айтқызу. Таң, кеш, түс мағынасын балаларға түсіндіру.	2
15	Ертегілер елінде	Ертегіні оқып беру, талқылау. Суретке қарап толық сөйлем құрай арқылы түсінік айтқызу.	2
16	Сандар әлемі	Сандар туралы түсіндіру. Жеке айтқызып айтқызу. Таң, кеш, түс мағынасын балаларға түсіндіру.	2

17	Жаз	Жаз тақырыбындағы сюжеттік суретке әңгіме құрау. Жаз мезгіліндегі жеке суреттер арқылы әңгіме құрату. Жеке сөздерін айтқызу.	
18	Өткенді қайталау, талқылау.	Суретке қарап толық сөйлем құрай арқылы түсінік айтқызу.	2
Барлығы:			36

Ересек тобы

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағат саны
1.	Күз	Зерттеу кезеңі. Баланың сөйлеу тілін, - фонетика-фонематикалық, -грамматикалық сөз құрылымын; - сөзді, дыбысты, сөз байланыстыруын, -оқуға, жазуға деген ынтасын зерттеу	2
2.	Көкөністер мен жемістер	Дайындық кезеңі -Логопедиялық сабаққа деген қызығушылығын ояту; -Есту қабілетін дамыту; -Ойлау қабілетін дамыту; -Фонетикалық –фонематикалық түсінігін ойын арқылы қалыптастыру; -Р дыбысына байланысты артикуляциялық жаттығуларды қалыптастыру; -Ұсақ қол моторикасын дамыту жаттығулары; -Логопедиялық үйретілген дыбыстар мен әріптерді қолдана білуге қалыптастыру;	2
3.	Дене мүшелері	Дыбысты қою кезеңі. Дыбысты қою (Р)Дыбысты жеке айтуға дағдыландыру.	
4.	Киімдер. Аяқ киімдер	Р дыбысын анық буында айтуға қалыптастыру	2
5.	Ойыншықтар	Р дыбысын анық айтуға; -буынға бөліп айтуға жеке түрінде көпше түрінде айтуға дағдыландыру	2
6.	Ыдыстар	-Сурет арқылы буында сөйлеу тілін дамыту; -Сөйлеу тілін сөзде, сөйлемде дамыту; -Сөйлеу тілін мәтінде оқыту арқылдамыту; -Сөйлеу тілін жұмбақ шешу арқылы ойын есте сақтауын дамыту;	2
7.	Үй жануары. Мысық, ит	Р дыбысын мәтін ішінде дұрыс айтуға; -Тақпақты мәнерлеп оқуында; -әңгіме дұрыс құруында; -Р-Л дыбыстарын ажыраты білуге үйрету;	2
8.	Қыс	-Қойылған дыбысты мәтін ішінде ; -тақпақ ішінде; -Сөз ішінде; -Сөйлем ішінде ; - Мақал-мәтел жаңылтпаш ішінде; Жалпы байланыстарып айтуын машықтандыру;	2
9.	Тәуелсіздік күні	-Р дыбысын жеке айтуға дағдыландыру	2
10.	Жаңа жыл	Дыбысты буында айтуға дағдыландыру	2

11.	Жабайы аңдар	-дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; -дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту; -артикуляциялық аппаратты дамыту. -ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту; -жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру	2
12.	Үй жануарлары	Р дыбысын буында, сөзде, сөйлемде, байланыстырып айтуға машықтандыру	2
13.	Құстар	Р дыбысын сөздің басында, ортасында, сөздің аяғында келетін сөздерде дұрыс айтуын машықтандыру	2
14.	Жиһаздар	Р дыбысын басқа дыбыстармен ажыратылап айтылуын машықтандыру	2
15.	Көктем	Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту.	2
16.	Көліктер	Дұрыс диафрагмалық тынысалуды дамыту, А У О И дауыстыларының артикуляциясын нақтылап, дауыс күшін дамыту. Артикуляциялық сөйлеу тілінде Р дыбысын қою	2
17.	Жәндіктер	Р дыбысын сөзде дұрыс айтуға машықтандыру	2
18.	Жаз келді	Жылдық зерттеу. Қорытынды	2
Барлығы			36

Мектепалды топтары

№	Тақырыбы	Мақсаты	Сағат саны
1.	Бақылау кезеңі	<p>Балаларға диагностика жүргізу. Балалардың денсаулық дәрежесін, тынысалуы мен сөйлеу мүшелерінің жетілуін, дыбыстар мен жануарлар дауысын дыбыстауын тексеру. Логикалық ойлау қабілеті мен таным қабілеттеріне тексеріс жүргізу. Просодиялық сөйлеу қабілетін тексеру. Баламен қарым – қатынасқа түсу. Сөйлеу картасын толтыру. Мұрын және ауыз арқылы тынысалуын, сөйлеу кезіндегі демалуын, артикуляциялық аппаратын, қимыл-қозғалыс сферасын, дауыс күші мен интонациясын арнайы артикуляциялық жаттығулар арқылы тексеру. Көріп қабылдауын, талдау және жинақтауын «Сеген» тақтасы арқылы анықтау. Лексикалық тақырыптарға байланысты зат есім мен сын есімдерді, етістіктерді түсініп, ажырата алуын тексеру.</p> <p>Жануарлар мен аспаптардың дыбысына еліктеуі мен ажырата алуына назар аудару. Бұйыра және еркелете айтылған сөйлемдерді түсіне алуына көңіл аудару.</p>	2
2.	Отбасы	<p>«Отбасы» құндылығы туралы түсініктер мен отбасы туралы ұғымдарды кеңейту. Отбасы тақырыбындағы сөздіктер: ата, әже, әке, ана, аға, апа сөздерінің мағынасын түсінуге аса назар аудару. Оларды еркелете атауға (әжетайым, ағатай, апашым) машықтандыру.</p> <p>Сөйлеуді тыңдап, дыбыстық және реакциялық жауап қайтаруын қалыптастыру. Пассивті сөздік қорын нақтылау жән кеңейту.</p> <p>Мүмкіндігінше отбасы мүшелерін суреттен көрсету бейімдеу. Балаға жақын адамдардың атын, логопедпен бірге қайталатып, есте сақтау қабілеті мен сөздерге жауап қайтаруын қалыптастыру.</p> <p>«Бұл кім?» сұрағын түсінуге үйрету.</p> <p>Дұрыс диафрагмалық тынысты қалыптастырып, А, У дауысты дыбысты айтуын дамыту.</p>	2
3.	Ойыншықтар	<p>Ойыншықтар әлемі туралы түсініктерін қалыптастырып, айналадағы қоршаған ортаға танымдық қызығушылықпен қарауға баулу.</p> <p>Пирамидалар мен құрастырма ойыншықтарды</p>	

		<p>түстері, пішіндері бойынша жинастыру. Ойлау қабілеті мен зейінің дамыту. Ойын кезінде баламен қарым – қатынасқа түсу. «Бер», «жина», «құрастыр» нұсқауларын түсіндіру.</p> <p>Етістіктің бұйрық рай формасын бекіту: <i>Асан, кел! тоқта! отыр!</i> <i>Али, ал (допты)! Бер (допты)!</i></p> <p>Ерін бұлшықеттерін белсендіріп, ауыз қуысымен дем шығаруды қалыптастыру.</p> <p>Сөйлеуге деген құштарлығын ояту. Әртүрлі ойыншықтар шығаратын күнделікті және музыкалық аспаптар үніне еліктеуге үйрету.</p>	2
4.	Көлік түрлері	<p>Дұрыс диафрагмалық тынысалуды дамыту, А, У, О, И дауыстыларының артикуляциясын нақтылап, дауыс күшін дамыту.</p> <p>Балаларға көлік туралы түсінік беру. Көлік жайлы білімдерін қалыптастыру, аттарын, түрлерін ажыратуға үйрету. Әрекеттерді түсінуін қалыптастыру: <i>Машинаны көрсет, ал, жүргіз.</i></p> <p>Дұрыс диафрагмальды тынысалуды дамыту. Төрт негізгі түстерді ажырата алуын бекіту. Новикова, Иванцова әдістерімен жұмыс жасау арқылы, сөйлеу тілін дамыту.</p>	2
5.	Жемістер	<p>Күз мезгіліндегі құбылыстармен таныстыру. Табиғатқа, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілігін арттыру.</p> <p>Жемістер туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру. Балаларды жемістердің түрлері мен таныстырып, оларды бір - бірінен түсі, пішіні, дәмі арқылы ажыратып білуге үйрету.</p> <p>Дұрыс демалу мен дем шығаруға машықтандыру. Сын есімдермен таныстыру: заттардың көлеміне байланысты үлкен және кіші ұғымына сәйкес тиісті қимылдарды қолдануға үйрету.</p> <p>Басқа адамдардың сөйлеуін түсінуге машықтандырып, екі сөз тіркесінен құралған әрекеттерді түсіне білуге үйрету (алманы көрсет, алманы ал және т.б.).</p> <p>Біржақты диалог жүргізуге машықтандыру (логопед сұрақ қояды, бала ым-ишара тілімен/ дыбыспен жауап қайтару).</p>	2
6.	Көкөністер	<p>Қоршаған ортадағы заттар туралы білімдерін дамыту. Алуан түрлі көкөніс түрлерімен таныстыру. Мұрын және ауыз арқылы тыныс алуын жетілдіру.</p> <p>Қарапайым әрекеттерді түсінуге үйрету: <i>Қапустаны көрсет,</i> <i>Сәбізді ал,</i></p>	

		<p><i>Қиярды сал, Помидорды жина.</i></p> <p>Сөйлеуді естуін дамыту, сөздерді дұрыс қабылдау және ажырата білу. Белсенді және енжар сөздік қорын дамыту. Етістіктер мен ересектердің сөйлеу тілін түсінуін қалыптастыру.</p>	2
7.	Дене мүшелері	<p>Балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін қалыптастыру және атай білуге машықтандыру. Көру арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту. Енжар сөздік қорын дамытып, тұтас тіркестерді түсінуге машықтандыру:</p> <p><i>Сабынды ал, Бетінді жу, Қолынды жу, Сүлгіні ал, Бетінді сұрт.</i></p> <p>Бір әрекеттен екіншісіне ауысуға үйрету. Сөйлеуге еліктеуін қалыптастыру.</p>	2
8.	Киім, аяқ киім	<p>Киімдер атауымен танысу. Киім кию тәртібі меңгеру.</p> <p>Дұрыс дем алу мен дем шығаруға машықтандыру. Баламен біржақты диалогқа түсу (логопед сұрақ қояды, бала ым-ишара тілінде/ дыбыспен жауап береді). Жекеше және көпше түрдегі сөздерді түсінуге үйрету. Қарама-қарсы сөздердегі етістіктерді ұғыну (ки-шеш, байла-байлама). 2-3 сөзден құралған сөйлемдерді түсіну, нұсқауды орындау.</p>	2
9.	Үй жануарлары	<p>Балаларға үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету. Олардың бізге тигізер пайдасын айту және оларды күтіп баптауға, қорғап қамқорлық жасауға тәрбиелеу. Үй жануарларына байланысты тақпақ, мақал- мәтелдерді қайталай отырып, сұрақ жауап арқылы балалардың тілін дамыту. Бір демде шығаруда дыбыстарды мейлінше озақ созу:</p> <p>О-о-о – аю ақырады, И-и-и – жылқы кісіңейді, Пи-пи-пи – балапан шикылдайды</p> <p>Бір демде 2-3 буын айтуға талпындыру.</p>	2
10.	Жабайы аңдар	<p>Жабайы аңдар тіршілігі туралы түсінік беру. Жабайы аңдарды бір-біріне ажырата білуге және олардың аттарын дұрыс айтуға үйрету. Балалардың ойлау қабілеттерін арттырып, тілдерін дамыту. Қызықты ойындар арқылы балалардың эмоциялық сезімдерін дамыту.</p> <p>«Бауырсақ» ертегісінің желісімен саусақты қозғалту арқылы ұсақ моториканы дамыту. Қарапайым</p>	2

		<p>әрекеттерді түсінуін бекіту: <i>қоянды көрсет, аюды ал, түлкіні бер.</i></p> <p>Сөйлеу координациясы мен қимыл қозғалыс әрекетін біріктіру</p>	
11.	Үй құстары	<p>Құстар туралы түсініктерін нығайту, олардың мекені, тіршілігі туралы мәлімет беріп, үй құстарына деген қамқорлыққа баулу.</p> <p>Өзге адамның сөйлеу тілін түсінуін қалыптастыруды жалғастыру, лексикалық тақырып бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруге ынтасын арттыру. «Ұшу» сөзінің мағынасын түсіндіру.</p> <p>Қалыпты тұрғыда дұрыс дем алып, дем шығаруын жетілдіру.</p>	2
12.	Дала құстары	<p>Дала құстарымен танысу. «Қайда?» сұрағын түсінуге машықтандыру. Жауап ретінде бір орында тұратын затты көзбен табу. Дал құстары мен үй құстарын ажыратуға үйрету. Диафрагмальды тынысалуын қалыптастырып, артикуляциялық жаттығуларды орындауын қадағалау. Ауыз екі сөйлеу тілін түсінуге үйрету.</p>	2
13.	Азық-түлік	<p>Күнделікті тұрмыста қолданылатын тағам атауларын меңгеру. Суреттен өз қалауын көрсете білуге үйрету. Екі – үш сөз тіркесінен құралған нұсқауларды түсіну (<i>Нанды тәрелкеге сал</i>). Қарама –қарсы мағыналас сөздерді түсінуге үйрету (<i>үлкен-кіші, салқын-ыстық</i>). Көрсет, әкел, отыр етістіктерін үйретіп, оларды орындауға машықтандыру.</p>	2
14.	Ыдыс-аяқ	<p>«Ыдыстар» туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Күнделікті тұрмыста пайдаланатын етістіктерге түсіндірме беру: <i>жеу, ішу, жинау</i>. Сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру.</p> <p>Заттардың орналасқан жерін атап көрсетуді үйрету: <i>міне қасық, онда кесе</i>.</p>	2
15.	Менің үйім	<p>Үйдің бөліктерін үйрету. «Қайда, қайдан?» сұрақтарын түсініп, сұраққа жауап ретінде аталған затты көрсету. <i>Жоғары – төмен</i> сөдерінің мағынасын түсіну. Үй бөліктерінің қандай пішіннен жасалғанын атау, көрсету. Көрсетілген сурет бойынша диалогқа түсіп, «Үйшік» артикуляциялық жаттығуын жасау.</p>	2
16.	Жиһаз	<p>«Жиһаз» туралы жалпылама түсінік қалыптастыру.</p> <p>Тақырып бойынша енжар сөздік қорын қалыптастыру.</p> <p>Сын есімдермен жұмыс: үлкен үй, кіші үй.</p> <p>Буындарды аяқтау қабілетін қалыптастыру.</p> <p>Ұзақ, әрі тегіс дем шығаруды дамытып, ауыз</p>	2

		қуысының артикуляциясымен жұмыс. Есту қабілетін дамыту, дыбыс шығарған ойыншықты көрсету.	
17.	Гүлдер	Балаларға гүлдердің атын атай білуге үйрету. Гүлдердің түрін, түсін, пішінін ажыра білуге үйрету. Гүлдерді күтіп баптауға, әдемілікке, сұлулыққа деген сезімдерін ояту арқылы табиғатты қорғай білуге тәрбиелеу. Көру зейінін дамыту, бірдей заттарды таба білу. 2 сөз тіркесінен құралған сөйлемдерді түсініп, дыбыстап жауап қайтару.	2
18.	Жәндіктер	Балалардың жаз туралы түсініктерін қалыптастыру. Табиғатта жазда болатын өзгерістер туралы түсінік беріп, құрт-құмырсқалар туралы білімдерін кеңейтіп, бекіту. Сөздік қорын дамыту. Сөздік грамматикалық формасын меңгертуді жалғастыру. Оптикалық – кеңістіктік функцияларды, конструктивті праксисті, ұсақ моториканы дамыту.	2
Барлығы:			36

Қолданылған әдебиеттер

I. Негізгі әдебиет:

Бағдарламаның негізі: 1.1 «Тіл кемістігі бар балалардың диалогтік сөйлеуін дамыту әдіс-тәсілдері» Ибатова Г.Б. Алматы, 2013ж

II. Қосымша әдебиеттер:

- 2.1 «Арнайы педагогика» Ибатова Г.Б. Хабаршы, сериясы, Алматы, ҚазҰПУ, Абай атындағы ҚазҰПУ. №1(12) 2008ж., -51-58б.
- 2.2 «Логопедия» оқулық әдістемелік құрал, Өмірбекова Қ.Қ ЖШС РПБК «Дәуір», 2011ж.
- 2.3 «Логопедическая работа в специальном детском саду» Филичева Т.Е., Чевелёва Н.А. Просвещение, 1989. 42 с.
- 2.4 «Вопросы изучения детской речи». Гвоздев А.Н. М.: Учпедгиз, 1961. 472 с.
- 2.5 «Характеристика нарушения связных высказываний у детей дошкольного возраста». Барменкова Т.Д. 1996. - 177 с.
- 2.6 «Формирование связной речи детей дошкольного возраста с общим речевым недоразвитием». Глухов В.П. Москва.: АРКТИ, 2002. 144с
- 2.7 «Мышление и речь. Психика, сознание, бессознательное». Выготский Л.С. М., 1934.-502 с.
- 2.8 Мектепке дейінгі балаларда кездесетін сөйлеу тілінің кемшіліктері, Педагогика және психология ғылыми-әдістемелік журнал , Абай атындағы ҚазҰПУ, Ибатова Г.Б. №1(2) 2010ж. 132-136б.
- 2.9 «Жалпы сөйлеу тілі дамымаған балалардың сөзжасам дағдыларын тексерудің әдістері». Ибатова Г.Б., Алматы, 2013ж.
- 2.10 «Ғажайып тапсырмалар» «Аруна», 2013 ж.